

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 8C/237/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5109234853
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Chamula
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2014:5109234853.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom Mgr. Dušanom Chamulom, v právnej veci navrhovateľa: J. G., T. XX.XX.XXXX, H. Ž., O. C. Č.. XXXX/XX, proti odporcovi: K. G., T. XX.X.XXXX, H. Q.-I.G., D. Č.. XXX, Č. M., v konaní o určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Výživné odporcu k navrhovateľovi naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. P127/97-164 zo dňa 13.11.2000 sa s účinnosťou od 1.12.2009 zvyšuje na sumu 70,- Eur mesačne do času, kým sa nezmenia pomery, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.
Súd návrh na začatie konania vo zvyšnej časti zamietla.
Zameškané výživné v čase rozhodnutia súdu odporcovi nevzniklo.
Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 25.11.2009 domáhal rozhodnutia, ktorým súd uloží odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľovi na výživu mesačne sumou 200,- Eur od 1.12.2009 a to vždy k 15. dňu mesiaca vopred.

Navrhovateľ odôvodnil návrh na začatie konania tak, že rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 13.11.2000, č.k. P 127/97-164, právoplatným a vykonateľným dňa 24.8.2001, bol odporca povinný platiť zvýšené výživné na navrhovateľa v sume 1.000,- Sk s účinnosťou od 1.11.2000 vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Odporca prestal dobrovoľne plniť vyživovaciu povinnosť od februára 2004. Následne uhradil dňa 6.5.2005 sumu 7.000,- Sk a od tohto dátumu výživné prestal platiť úplne. Matka navrhovateľa opakovane vyzývala odporcu na úhradu výživného, odporca síce na jej výzvy reagoval prísľubom, avšak výživné naďalej neplatil. V tomto období zároveň podnikal kroky smerujúce k vymoženiu dlhu na výživnom. Keďže štúdiom na strednej škole sa navrhovateľ pripravuje na svoje budúce povolanie a nemá žiadne finančné príjmy ani iný majetok, vyživovacia povinnosť odporcu ako otca navrhovateľa trvá až do doby, pokiaľ nebude schopný sa sám živiť. Odporca je konateľom v spoločnostiach G. I., G..M..B., XXX XX H. XXX, Č., G. I. X. G..M..B., XXX XX H. XXX, Č..

Odporca s k návrhu na začatie konania v prvom štádiu prvostupňového konania písomne nevyjadril. Nedostavil sa ani na pojednávanie dňa 8.11.2010 o 11.10 hod.. Predvolanie na pojednávanie mal vykázané náhradným spôsobom podľa § 47 ods. 2 O.s.p.. Keďže odporca svoju neúčast' neospravedlnil včas, vážnymi okolnosťami a nepožiadal ani o odročenie pojednávania, súd vec prejednal v jeho neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Vo veci samej rozhodol tunajší súd rozsudkom č.k. 8C/237/2013-41 zo dňa 8.11.2010 tak, že odporcu zaviazal prispievať na navrhovateľa výživným vo výške 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 1.12.2009 do času, kým sa nezmenia pomery.

V dôvodoch vydaného rozsudku tunajší súd uviedol, že vo veci rozhodol s predpokladom príjmu odporcu pochádzajúceho z postavenia odporcu ako konateľa obchodnej spoločnosti, s tým, že odporca v rámci svojho dôkazného bremena nepreukázal obmedzenia poskytovania navrhnutého výživného podľa svojich osobných pomerov.

Rozsudok tunajšieho súdu č.k. 8C/237/2013-41 zo dňa 8.11.2010 bol zrušený uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 10Co/105/2013-88 zo dňa 31.7.2013, z dôvodu, že neboli splnené podmienky doručenia právneho poriadku štátu, ktorý zásielku doručuje (SR), ak v Českej Republike nedošlo pred uložením zásielky na pošte k druhému pokusu o doručenie na adrese adresáta.

Na pojednávaní 17.9.2014 navrhovateľ trval na podanom návrhu s tým, že v súčasnosti je študentom Žilinskej univerzity na fakulte humanitných vied v študijnom programe stráž prírody. Pôvodne od začiatku tohto konania (po oprave v osobnom vyjadrení - pozn. sudcu) v roku 2009 študoval na strednej súkromnej obchodnej akadémii s maturitou. Na toto štúdium nadväzovalo štúdium na Fakulte špeciálneho inžinierstva od 1.9.2011 do 31.8.2012. Potom mal prestávku v štúdiu a iba 1 mesiac v decembri 2012 pracoval. Túto prácu musel opustiť pre vážne ochorenie, pri nosových dutinách mu našli nález, tá choroba sa prejavovala ako chrípka s horúčkami, dlhodobo ho oslabovala a na skutočnú chorobu prišli až vtedy, keď ho poslali k tej špecialistke. Následne študoval od 1.9.2013 do 31.8.2014 na ZU Fakulta humanitných vied odbor angličtina, učiteľstvo náboženskej výchovy v období od 1.9.2013 do 31.8.2014, nevyhovoval mu odbor náboženstva. V súčasnosti študuje na ZU bakalárske štúdium. Býva v dvojizbovom byte s mojou mamou, bývajú tam tieto 2 osoby a o celé hospodárenie sa stará mama zo svojho platu. So štúdiom bude mať zvýšené náklady, lebo 1. ročník sa študuje na Žilinskej univerzite, ale od 2. ročníka sa študuje vo výskumnom ústave v Tatranskej Javorine, kde absolvujú kurzy vysokohorskej turistiky, alpinizmu, horolezectva, stopovania a mapovania, jazdeckto a podobne. Čo sa týka doterajších výdavkov štúdiom, tak tieto boli za skriptá a knihy, na základné životné výdavky na stravu, oblečenie a podobne, ďalej napríklad na študentské preukazy.

Na pojednávaní 17.9.2014 odporca poukázal iba na možnosť platenia výživného vo výške 70,- Eur mesačne vzhľadom na výšku svojich príjmov podľa svojich daňových priznaní a vzhľadom na jeho vyživovacie povinnosti k deťom, ktoré má, okrem navrhovateľa ide o syna S. G., T. XX.X.XXXX, Š. G., T. XX.XX.XXXX, ktorí obidvaja v súčasnosti študujú na strednej škole a B. G., T. XX.X.XXXX, ktorý v súčasnosti študuje na základnej škole. Bývajú spolu s jeho manželkou, oni dvaja spolu dosahujú príjem vo výške 15.000,- Kč mesačne a takéto ich životné pomery boli stabilné od roku 2009.

Na pojednávaní 17.9.2014 osobne vypovedala svedkyňa U. G., matka navrhovateľa a bývalá manželka odporcu, ktorá vypovedala, že o hospodárenie v domácnosti, kde žije navrhovateľa, sa stará ona, pričom poukazuje na svoje príjmy od r. 2009, prakticky od 2 zamestnávateľov G.-K., G..M..B.. Z. G. G., G..M..B..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, jeho matky U. G., oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami, a to najmä Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 13.11.2000, č.k. P 127/97-164, potvrdeniami o návšteve školy zo dňa 23.11.2009, 22.1.2014 a 21.7.2014, rodnými listami detí odporcu, dokladmi o príjmoch rodičov navrhovateľa, celým spisovým materiálom, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ je synom odporcu.

Rozsudkom zo dňa 13.11.2000, č.k. P 127/97-164, Okresný súd Žilina rozhodol o povinnosti odporcu platiť zvýšené výživné na navrhovateľa v sume 1.000,- Sk s účinnosťou od 1.11.2000 vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Tým došlo k zmene Rozsudku zo dňa 16.5.1995, č.k. 15Nc 139/94-22.

Navrhovateľ bol v školskom roku 2010/2011 študentom štvrtého ročníka Súkromnej obchodnej akadémie v Žiline, v akademickom roku 2013/2014 bol študentom 1. ročníka na Fakulte humanitných vied Žilinskej univerzity a podľa potvrdenia z 21.7.2014 v tomto štúdiu pokračuje.

Výdavky navrhovateľa pozostávajú z bežných výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, cestovné, ktoré hradí jeho matka, osobitne výdavky spojené so štúdiom predstavujú najmä náklady na dochádzku a náklady na školské pomôcky.

Výživu navrhovateľa zabezpečuje len matka, ktorej základom dane za rok 2009 bol ... 5.451,73 Eur, za rok 2010 ... 5.067,49 Eur, za rok 2011 ... 5.257,57 Eur, za rok 2012 ... 2.109,16 Eur a za rok 2013 ... 5.303,99 Eur (hrubý mesačný príjem bez prihladenia na pokles tolerovaný ponechaním daného príjmu 2.109 Eur zo základov 5.060 - 5.450 Eur predstavuje cca 421,17 - 454,17 Eur - pozn. súdu).

Odporca je podnikateľ, ktorý podľa obsahu daňových priznaní v rokoch 2009, 2010, 2011 bol v daňovej strate, v roku 2012 z rozdielu hrubých príjmov 149.603 a nakoniec zaplatenej dane 20.640,- Kč vyplynul čistý ročný príjem prevyšujúci 120.000,- Kč ročne a v roku 2013 z rozdielu hrubých príjmov 83.667 a nakoniec zaplatenej dane 10.740 vyplynul čistý ročný príjem prevyšujúci 72.000,- Kč ročne (bez prihladenia na daňovú stratu tolerovanú ponechaním daného príjmu čistý príjem cca 10.000,- resp. 6.000,- Kč mesačne - pozn. súdu).

Odporca má štyri zhodne prednostné vyživovacie povinnosti k nezaopatreným deťom, okrem navrhovateľa ide o syna S. G., T.. XX.X.XXXX, Š. G., T.. XX.XX.XXXX, ktorí obidvaja v súčasnosti študujú na strednej škole a B. G., T.. XX.X.XXXX.

Podľa § 62 zák. č. 36/2005 Z. z. O rodine v znení nesk. predpisov (ďalej ZRo)

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZRo

1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 prvá veta zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa § 78 ZRo

1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

- 2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.
- 3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe zisteného skutkového stavu a po zhodnotení vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je v časti dôvodný. Súd mal preukázané, že vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľovi trvá, nakoľko navrhovateľ i napriek tomu, že už dosiahol plnoletosť, nie je schopný samostatne sa živiť a že odporca si túto povinnosť neplnil dobrovoľne vo zvýšenej výške odôvodnenej zmenou životných nákladov v čase. Navrhovateľ je svojou výživou podľa cit. ust. § 62 ods. 1 zák. o rodine odkázaný od obidvoch svojich rodičov. O navrhovateľa sa stará jeho matka, ktorej pri tom tiež vznikajú náklady. Súd uznal zvýšenie týchto nákladov od 1.12.2009 (za trvania súdneho konania vedeného na návrh plnoletej osoby podľa cit. ust. § 77 ZRo), s dostatočným odstupom času od predchádzajúcej úpravy práv (1.000,- Sk = 33,19 Eur), od ktorej došlo k zvýšeniu cenovej hladiny, keď navrhovateľ bol v maturitnom ročníku strednej školy, na druhú stranu s tým, že súd už nezohľadnil ďalšie zvýšenie týchto nákladov po prechode na vysokú školu.

Osobitne na strane navrhovateľa súd uznal predpoklad sústavnej prípravy na budúce povolanie napriek prerušeniu, resp. ukončeniu predchádzajúceho vysokoškolského štúdia na 1 školský rok, v priebehu ktorého sa navrhovateľ krátkodobo zamestnal, navyše za viacerých zmien druhu vysokoškolského štúdia, s prihliadnutím na vek navrhovateľa stále pravidelne zodpovedajúci vysokoškolskému štúdiu (23 rokov) a osobitne po prejednaní týchto skutočností na pojednávaní z dôvodu, že prerušenie sústavného štádia nastalo v čase zhoršeného zdravotného stavu potvrdeného dodatočnou návštevou špecialistu, čo napokon nebolo ako dôvod skončenia vyživovacej povinnosti rodičov sporovými stranami namietané.

Na strane otca súd zohľadnil, že spolu štyri vyživovacie povinnosti, všetko prednostné k nezaopatreným deťom, čo vyplýva prednostne už aj z ich veku nedosiahnutej plnoletosti (okrem navrhovateľa max. 17 rokov veku). Dohromady s preukázanou výškou príjmu odporcu za trvania tohto sporu to znamená limit vyplývajúci zo schopností, možností a majetkových pomerov povinného odporcu podľa cit. ust. 75 ods. 1 ZRo. Osobitne k príjmom otca ako súd poznamenal, zohľadňoval faktické správanie spočívajúce v zachovaní daného príjmu napriek vykazovaným daňovým stratám v 3 z preukazovaných 5 rokov samostatnej zárobkovej činnosti, pričom usúdil na danú schopnosť otca podieľať sa na tomto zvýšení výživného od času podania návrhu navrhovateľom.

Čo sa týka samotnej výšky výživného, súd ju priznal vo výške podľa obrany odporcu 70,- Eur, ktorá zodpovedala preukazovaným skutočnostiam týkajúcim sa príjmov odporcu a jeho ďalším vyživovacím povinnosťami, v dôsledku čoho platenie výživného navrhovateľa práve v tejto výške je v možnostiach a schopnostiach odporcu. Naďalej sa pritom navrhovateľ bude čiastočne podieľať na životnej úrovni jeho matky, podľa skutkového vyhodnotenia súdu v mierne vyššej miere, než na životnej úrovni otca s viacerými vyživovacími povinnosťami.

O zameškanom výživnom súd rozhodol vzhľadom na špecifika priebehu tohto konania, v priebehu ktorého došlo k vyznačeniu právoplatnosti predchádzajúceho prvostupňového rozsudku, ktorý bol napokon odvolacím súdom zrušený. Medzi sporovými stranami bolo nesporné, že v dôsledku toho došlo k plneniu zo strany odporcu navrhovateľovi aj vo vyššej výške, než by zodpovedala zvýšeniu podľa tohto rozsudku a preto súd skonštatoval, že k vzniku zameškaného výživného napriek zvýšeniu tohto výživného nedošlo.

V konaní bol podľa §142 ods.2 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O. s. p.) formálne prevažne úspešný odporca voči navrhovateľovi (zamietnutých 200 - 70 = 130 Eur oproti zvýšeniu z cca 33 na 70 = cca 37 Eur), ale náhradu trov konania si neuplatnil, navyše rozhodovanie súdu bolo spojené s hodnotením osobných pomerov účastníkov, ktoré vzájomne neboli sporovým stranám známe aj v dôsledku zemepisnej vzdialenosti, preto súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. P 127/97-164 zo dňa 13.11.2000.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žilina ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 O.s.p., ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.